

225

U S T A W A

z dnia 14 kwietnia 1937 r.

o zmianie ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim.

Art. 1. W ustawie z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr 5, poz. 31), zmienionej dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 522) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 2 ust. (1) lit. c) po wyrazach: „do 1 listopada 1918 r.” dodaje się wyrazy: „a odnośnie do b. żołnierzy armii austriackiej, którzy w terminie do dnia 31 grudnia 1930 r. zgłosili roszczenia do zaopatrzenia z tytułu uszkodzenia zdrowia, doznanego na froncie włoskim — do dnia 4 listopada 1918 r. włącznie”; wyrazy: „a posiadają prawo obywatelstwa polskiego” zastępuje się wyrazami: „jeżeli osoby te posiadają prawo obywatelstwa polskiego”;

2) po art. 3 dodaje się nowy art. 3a treści następującej:

„Art. 3a. Za zmarłych w związku przyczynowym ze służbą wojskową uważa się:

- a) inwalidów wojennych i wojskowych, jeżeli śmierć ich nastąpiła wskutek uszkodzenia zdrowia, uznanego orzeczeniem komisji rewizyjno-lekarskiej za pozostające w związku przyczynowym ze służbą wojskową lub wskutek cierpienia pochodnego od tego uszkodzenia zdrowia,
- b) osoby zmarłe w ciągu 10 lat od zwolnienia ze służby wojskowej, jeżeli śmierć ich nastąpiła wskutek uszkodzenia zdrowia, pozostającego w związku przyczynowym ze służbą wojskową.”;

3) w art. 7 po ust. (2) wprowadza się, jako ust. (3):

„(3) Inwalida, którego stopień utraty zdolności zarobkowej został określony na stałe, może być po upływie 12 miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia poddany badaniu przez Inwalidzką Komisję Rewizyjno-Lekarską na wniosek lekarza referatu spraw inwalidzkich właściwego starostwa, przy czym inwalida ma prawo żądać specjalistycznego badania lekarskiego w szpitalu lub w zakładzie leczniczym. Inwalida ponosi koszty badania specjalistycznego, jeżeli wynik tego badania nie stwierdził zwiększenia się stopnia utraty zdolności zarobkowej (art. 5a).”;

4) w art. 17 ust. (6) otrzymuje brzmienie:

„(6) Wymiar, uskuteczniiony w myśl artykułu niniejszego, ulega zmianie (ust. (1)) w razie zmiany miejsca zamieszkania. Zmiana wymiaru następuje w przypadkach przesiedlenia się osób, uprawnionych do miejscowości klasy

wyższej po upływie trzech lat, natomiast w przypadkach przesiedlenia się do miejscowości klasy niższej — po upływie jednego roku zamieszkiwania w nowej miejscowości.”;

5) w art. 29 w ust. (3) słowa: „w dniu 31 grudnia 1936 r.” zamienia się na: „w dniu 31 grudnia 1937 r.”;

6) w art. 29 po ust. (4) dodaje się, jako ust. (5), przepis następujący:

„(5) Minister Skarbu może uwzględnić zgłoszenia roszczeń do zaopatrzenia, dokonane po upływie terminów, określonych w ust. (1) pkt 3 i ust. (2) artykułu niniejszego, nie później jednak niż w dniu 31 grudnia 1937 r., jeżeli ubiegającymi się o zaopatrzenie są pozostali po osobach, które poległy lub zmarły w związku przyczynowym ze służbą wojskową w formacjach, wymienionych w art. 2 ust. (1) lit. a), b) i d).”;

7) w art. 33 na końcu punktu d) średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje następujące wyrazy: „a także posiadających osady rentowe o powierzchni poniżej 20 ha na obszarze województwa poznańskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego oraz poniżej 35 ha na obszarze województwa pomorskiego, o ile nabycie tych osad nastąpiło po dniu 1 lipca 1919 r.”;

8) art. 35 otrzymuje brzmienie:

„Art. 35. (1) Zasadnicza renta inwalidy, przysługująca mu według stopnia utraty zdolności zarobkowej, oraz dodatek kwalifikacyjny, o ile mu służy, mogą ulec skapitalizowaniu w całości, w połowie lub w 1/4 na warsztat pracy, budowę, nabycie nieruchomości, kształcenie lub doksztalcenie, jeżeli:

1) osoba, pobierająca rentę, jest pełnoletnia i nie przekroczyła 55 roku życia,

2) istnieje rękojmia celowego użycia skapitalizowanej renty zgodnie z zamierzeniami wnioskodawcy.

(2) Mimo skapitalizowania renty inwalida zachowuje prawo do dodatków: rodzinnego, ciężko poszkodowanych, pielęgnacyjnego, na psa przewodnika oraz do wszelkich świadczeń, nie stanowiących zaopatrzenia pieniężnego.

(3) Zaopatrzenie pozostałych nie może ulec skapitalizowaniu.”;

9) w art. 36 po ust. (1) wprowadza się, jako ust. (2):

„(2) Jeżeli skapitalizowano rentę w połowie lub w 1/4, wypłaca się inwalidzie połowę

lub 1/4 sumy, obliczonej według zasad, przewidzianych w ust. (1).";

10) w art. 36 ustęp przedostatni otrzymuje brzmienie:

„Osoby, pozostałe po inwalidzie, który uzyskał skapitalizowanie renty wraz z dodatkiem rodzinnym lub skapitalizował rentę w całości, — nie mają prawa do zaopatrzenia inwalidzkiego. W razie skapitalizowania renty inwalidzkiej w połowie lub w 1/4, podstawa wymiaru zaopatrzenia i łączna granica rent pozostałych (art. 19, 22, 23 i 25) ulegają obniżeniu o połowę lub o 1/4.”;

11) w art. 40 ust. (2) otrzymuje brzmienie:

„(2) Przez czas pobytu w zakładzie leczniczym inwalida, o ile, niezależnie od przepisów artykułu niniejszego, ma prawo do pobierania renty inwalidzkiej i dodatków, otrzymuje 5% renty zasadniczej zupełnego inwalidy w wymiarze według miejscowości klasy A. (art. 17), oraz w pełnym wymiarze dodatek kwalifikacyjny, ponadto przez pierwsze trzy miesiące przebywania w zakładzie — dodatek ciężko uszkodzowanych.”;

12) w art. 42 ustęp ostatni otrzymuje brzmienie:

„Ministrowi Opieki Społecznej służy prawo powierzenia leczenia inwalidów innej instytucji lub odpowiednim zakładom.”;

13) w art. 50 ust. (2) zdanie ostatnie otrzymuje brzmienie:

„W razie zawinionej utraty psa przewodnika inwalida płaci koszt tego psa w trybie art. 27 ust. (4) pkt 2), po czym nabywa ponownie prawo do otrzymania psa przewodnika.”;

14) po art. 52 wstawia się nowy art. 52a treści następującej:

„Art. 52a. Dzieci inwalidów wojennych i sieroty po nich mają prawo pierwszeństwa przy przyjmowaniu do szkół państwowych i samorządowych oraz prawo pierwszeństwa przy zwalnianiu od opłat szkolnych.”;

15) w art. 53 ust. (3) otrzymuje brzmienie następujące:

„(3) Inwalida podczas pobytu w zakładzie opiekuńczym otrzymuje 25% renty zasadniczej i dodatku ciężko uszkodzowanych oraz dodatek kwalifikacyjny, jakie pobierałby w razie pozostawania w opiece domowej.”;

16) w art. 59 ust. (1) otrzymuje brzmienie:

„(1) Pracodawcy w rolnictwie, przemyśle, handlu i komunikacji, instytucje i zakłady o charakterze publicznoprawnym oraz wszelkie inne przedsiębiorstwa i zakłady pracy, niezależnie od tego, czy są własnością państwową, samorządową lub prywatną, obowiązane są zatrudnić na każdym 33 pracowników jednego inwalidę, zaś na każde 33 pracownice jedną wdowę po poległym, zmarłym lub zaginionym w

związku przyczynowym ze służbą wojskową lub po inwalidzie, o ile nie przekroczyła 50 roku życia.”;

17) w art. 59 wstawia się po ust. (2) ustępy (3), (4) i (5) w brzmieniu następującym:

„(3) W przedsiębiorstwach o zmiennej ilości pracowników ilość inwalidów lub kobiet, względnie jednych i drugich, przypadających do zatrudnienia w danym miesiącu kalendarzowym, oblicza się według przeciętnej miesięcznej zatrudnionych pracowników w miesiącu poprzednim.

(4) Zarobek osób, zatrudnionych na zasadzie niniejszego artykułu, nie może być niższy, aniżeli zarobek zdrowego pracownika w danej kategorii pracy i płacy.

(5) Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i właściwymi ministrami wyznaczy w drodze rozporządzenia warunki i stosunek, jakim w poszczególnych kategoriach zakładów pracy powinno odpowiadać zatrudnienie inwalidów pracowników umysłowych i fizycznych o różnych stopniach utraty zdolności zarobkowej (art. 5a), oraz sposób, w jaki zakłady pracy, zatrudniające zarówno mężczyzn jak i kobiety, — mają wykonać swój obowiązek zatrudnienia osób, wskazanych przez ustawę niniejszą. W rozporządzeniu tym wskazane zostaną władze, powołane do nadzorowania należytego wykonywania postanowień artykułu niniejszego.”;

18) w art. 59 skreśla się ust. (3);

19) w art. 71 w ust. (1) po wyrazach: „na pielęgnację (art. 14)” dodaje się:

„oraz z wyjątkiem inwalidów, którzy ukończyli 55 rok życia.”.

Art. 2. Upoważnia się Ministra Opieki Społecznej do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu ustawy z dnia 17 marca 1932 r. w brzmieniu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 522) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych ustawą niniejszą.

Art. 3. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom Opieki Społecznej i Skarbu w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1937 r. z tym, że zmiana, wprowadzona ustawą niniejszą w art. 71 ust. (1), obowiązuje od dnia 1 czerwca 1937 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

Minister Opieki Społecznej:
Marian Zyndram-Kościałkowski